

SETMANARI IL·L·STRAT DE LITERATURA NOVAS Y ANUNGIS

Dedicat ab preferencia al desarrollo de la vida teatral de Catalunya

SURT LOS DISSAPTES

PREUS DE SUSCRIPCIO:

En Barcelona. Ptas. 2 trimestre.
Fora ciutat. » 2 »
Extranjer y
Ultramar. » 10 l' any.

Director: D. JOAN BRU SANCLEMENT

REDACCIO Y ADMINISTRACIO:
Carrer de las Cabras, 13, según.
Bussó a la escala.

PREUS DE CADA NÚMERO:

Número corrent.. . 0'10 Ptas.
» atrassat. . . 0'15 »
» » pera
los no suscrits. . . 0'20 »

Balans Teatral Catalá de 1893

En compliment de nostra costum establerta de donar anyalment lo balans de obras estrenadas, ho fem avuy ab las que ho han sigut durant l' any que acaba de finir.

Espléndit com may ha sigut lo mohiment de lo teatro de nostra terra en l' any 1893, com pot veurers á continuació, segons rigorós ordre de la fetxa en que s' han verificat los estrenos.

JANER

Al peu de la creu.—Drama en un acte, vers, de Ramon Escaler. Romea, dia 3.

Garín.—Drama en quatre actes, vers, de Joan Vinyas. S. Feliu de Guixols, dia 6.

La pubilla.—Comedia en un acte, vers, de Joan Vinyas. S. Feliu de Guixols, dia 6.

Lo que son los marits.—Humorada en un acte, vers, de Salusti Ferrer. Romea, dia 13.

¡La mar!—Sarsuela en tres actes y set cuadros, lletra y música de Coll y Britapaja. Tivoli, dia 14.

La ignocencia de un ángel. Comedia en un acte, vers, de Joan Ribas Puigvert. S. Martí de Provensals, dia 15.

En Pere Torrents.—Drama en tres actes, prosa, de Trias Mir. Romea, dia 17.

Un mestre de violí.—Comedia en un acte, vers, de F. Gassó. Romea, dia 24.

Herencia de sang.—Drama en tres actes, prosa, de Dalmases Gil y Guasch Tombas. Novetats, dia 27.

La mosca al nas.—Comedia en un acte, vers, de Frederich Soler. Romea, dia 30.

FEBRER

Moneda corrent.—Comedia en un acte, prosa, de Joseph Campderrós. Romea, dia 6.

Lo marqués de Carquinyoli.—Comedia en un acte, prosa, de C. Gumá. Novetats, dia 7.

Por teléfono.—Diálech, vers, de Joaquim Riera y Bertran. Romea, dia 13.

Lo vigilant.—Monólech, vers, de M. Figuerola A!-drofeu. Novetats, dia 16.

La primera á Barcelona.—Saynete en un acte, prosa, de Abelardo Coma. Romea, dia 20.

La dama de Reus.—Drama en tres actes, prosa, de Manel Rocamora. Romea, dia 21.

Sense sogra.—Comedia en un acte, prosa, de Eduart Aulés. Romea, dia 27.

Qui la encerta la endevina.—Comedia en un acte, vers, de Pere Renom y Riera. Societat "Luz del Porvenir."

MARS

A casa l' alcalde ó ¡Ditxós ball de cotxeros!—Saynete en un acte, prosa, de V. Brossa y Sanjerman. Novetats, dia 2.

La gran via (ball de tarde).—Apropósit sarsuela en un acte y dos cuadros, vers, de Joaquim Montero. Novetats, dia 6.

Llas de foch.—Drama en tres actes, vers, de Joaquim Gomez Salazar. Romea, dia 9.

En lo més fondo del mar.—Melodrama en tres actes, vers, de Llorens Valls. O. Monet del Vallés.

Los extréms de la vida.—Lluh en un acte, prosa, de Ignasi Iglesias. S. Andreu de Palomar, dia 12.

Ilusiones perdudas.—Joguina en un acte, prosa, de M. So devila. Societat «Viriato», dia 12.

L' hereu del Mas.—Drama en tres actes y un epílech, vers, de Manuel Rovira Serra. Novetats, dia 15.

Fratricida.—Monólech, vers, de Garriga Arquer. Badalona, dia 18.

Homicida.—Monólech, de Joseph Diaz Blanch. Sitjes, dia 18.

¡Elecciones!—Comedia en un acte, vers, de Bartumeu Sala. Manresa, dia 19.

Pilat.—Monólech, vers, de Joseph Miralles. Badalona, dia 19.

Una ensarronada.—Gatada en un acte, de Agustí Cuyas. Sins, dia, 19.

L'ase del hortolá —Sainete en un acte, prosa, de Emili Vilanova. Romea, dia 21.

ABRIL

Un benefici —Tragicomedia en un acte, prosa, de Andreu Esteve. Lope de Vega, dia 8.

De retruch.—Jogueta en un acte, vers, de Joan Marxuach. Romea, dia 10.

Los gegants de la Ciutat —Comedia en un acte, vers, de Julià Carcassó. Novetats, dia 13.

Lo baster de Santa Pau.—Drama en tres actes, vers, de Pere Reig Fiol. Circo Español, dia 15.

A las portas de la mort.—Drama en un acte, vers, de Francisco Badia. Manresa, dia 16.

Un curt de vista!—Comedia en un acte, prosa, de Emili Adzerol. Societat «Australia», dia 16.

L'album —(Com l' anterior.)

Or.—Tragicomedia en tres actes, en vers, de Frederich Soler. Romea, dia 24.

Los papers de l' auca.—Comedia en dos actes, en prosa, de Joseph Barbany. Circo Español, dia 22.

Un jepich cantant victòria —Humorada en un acte, en vers, de S. Baró, T. Fullá, Ll. Millá, J. Asmarats y J. Burgas. Societat Circulo Literario, dia 23.

Pintura fi de sigle.—Humorada en un acte, en prosa, de Felip Dalmasas y Artur Guasch. Romea, dia 24.

Nit de dol.—Monólech, en vers, de A. Llimoner. Novetats, dia 28.

Marit, muller y companyia.—Comedia en un acte, en prosa, de Eduard Aulés. Circo Español, dia 29.

MAIG

Lo núvol negre.—Drama en tres actes, en prosa, de Joaquim Riera y Bertran. Novetats, dia 2.

Las festas del Centenari.—En un acte, en vers, de A. Saltiveri. Novetats, dia 6.

Lo Deber.—Drama en un acte, en vers, de Simón Alsina y Clos. Romea, dia 8.

Última hora d' un condemnat a mort.—Cuadro dramàtic, en vers, de Ignasi Trullàs. Sant Andreu de Palomar, dia 13.

Filla y mare.—Drama en tres actes, en vers, de Joan Ribas Puigvert. Sant Martí de Provensals, dia 13.

En Pólvora.—Drama en tres actes, en prosa, de Angel Guimerà. Novetats, dia 19.

Un petardo.—Disbarat còmic en un acte, de Joseph Barbany. Circo Español, dia 20.

Joch per taula.—Comedia en un acte, de Pere Reig Fiol. Circo Español, dia 27.

JUNY

Mestre Olaguer.—Monólech tràgic, en vers, de Angel Guimerà. Circo Español, dia 10.

Un rey de pega.—Monólech sarsuela, vers de Enrich Molina, música de Joseph M. Comella. Societat «Circulo Ultramarino», dia 11.

Flamenchs al poble.—Sarsuela en un acte, vers de Enrich Molina, música de Joseph M. Comella. Societat «Circulo Ultramarino», dia 11.

Estigan bons —Monólech, en vers, de Joan Molas y Casas. Eldorado, dia 14.

Després de la Kermese.—Joguina en un acte, en vers, de Joan Tarré. Circo Español, dia 23.

Amor y dupte.—Drama en un acte, en vers, de Francisco Badia. Manresa, dia 24.

Lo toch d' Oració.—Cuadro de costums, prosa, de Ignasi Iglesias. Sant Andreu de Palomar, dia 24.

La nit de Sant Joan.—Sarsuela en dos actes y quatre quadros, prosa, de Ignasi Iglesias, y música de Miquel Moncalp. Sant Andreu de Palomar, dia 24.

JULIOL

Un exemple per més de quatre.—Humorada en un acte, de N. Moureal. Societat «Club Internacional», dia 16.

AGOST

¡Justicia humana!—Monólech dramàtic, en vers, de M. Serra Castells. Sant Andreu de Palomar, dia 6.

D. Pau d' Acrimont.—Drama en tres actes, en vers, de Jaume Cabré y Estany. Agramunt, dia 20.

La senyora d' un altre.—Monólech, de Angel Carbonell. Manresa, dia 31.

Ball anglès.—Jogueta còmic en un acte, de Burgas y Gay. Alcázar Español.

SEPTEMBRE

Cusí Caball.—Comedia en un acte, en prosa de Emili Adzerol. Societat «La Unió», dia 3.

¡Sobre tot la dona!—Comedia en un acte, en prosa, de Jaume Arán. Tarrassa, dia 9.

¡Llorers ó Patatas?—Aproposit en un acte, vers y prosa, de Alsina y Clos y Escaler y Milá. Societat dels Fermíns, dia 10.

L' Intrusa —Cuadro simbòlic impresionista, en un acte, en prosa, de Macterrink, traduït al català per Pompeu Fabra. Sitges, dia 10.

Per un accent.—Jogueta còmic, en un acte, en vers, de Melitó Gabriel. Sant Andreu de Palomar, dia 17.

NOTA ARTÍSTICA

Los aduladors.

Un inconvenient.—Comedia en un acte, de Joseph Escachs y Vived. Societat «Manyans Mecànics», dia 23.
 La feyna d' en Jafà.—Comedia en un acte, en prosa, de Ernest Soler de las Casas. Romea, dia 30.

OCTUBRE

María de Montpeller.—Drama en tres actes, en vers, de Joseph M. Valls y Vicens. Romea, dia 3.
 A ca 'l pintó —Joguina en un acte, en vers, de J. Asmarats Societat «Ateneo Constancia», dia 8.
 La firma de 'n Rovellat.—Comedia en un acte, en prosa, de Conrat Colomer. Novetats, dia 12.
 A treurer tacas.—Comedia en un acte, en prosa, de Eduard Aulés. Romea, dia 13.
 Un dia de desenganyys.—Comedia en un acte, en vers, de Anton Grau. Societat «Talia», dia 15.
 Los Aucellets.—Comedia en tres actes, en prosa, de Joseph M. Pous. Romea, dia 17.
 La Torna-boda.—Sainete en un acte, en vers, de Julià Carcassó. Granvia, 19.
 La Pubilleta.—Comedia en dos actes, en vers, de Joaquim Bertran. Novetats, dia 21.
 Casat de poch.—Monòlech, en prosa, de Miquel Roca. Societat Pitarrà, dia 29.
 ¡Monopólis!—Monòlech, en vers, de Lluís Salvador. Societat Ausias March, dia 29.

NOVEMBRE

Lo nové manament.—Comedia en un acte, en prosa, de Ramon Ojeda. Societat Marina, dia 4.
 Lo que no 's pot demanar.—Comedia en tres actes, en prosa, de Eduard Aulés. Romea, dia 7.
 Crieu fills....—Cuadro de costums, en un acte, en prosa, de A. Miravent y M. Mestres. Novetats, dia 9.
 La Colometa.—Comedia en un acte, en vers, de Joan Ribas Puigvert. Sant Martí de Provensals, dia 11.
 La Nana.—Parodia en un acte, en prosa, de Manuel Rovira Serra. Granvia, dia 11.
 L' Angelet.—Monòlech, en vers, de Joan Ribas Puigvert. Sant Martí de Provensals, dia 13.
 Cambi de dona.—Comedia en un acte, en prosa, de Emili Adzerol. Societat Marina, dia 19.
 ¡A Melilla, minyons!—Apropòsit en un acte, autor anònim. Badalona, dia 19.
 ¡Xerraire!—Monòlech en vers de Joaquim Montero. Granvia, 19.
 La Mare de Deu del Mont.—Drama en tres actes, en vers, de Francisco Xavier Godo. Romea, dia 21.
 Un celobert.—Sainete en un acte, en vers, de Manuel Casademunt. Novetats, dia 24.
 Carlos I.—Comedia en un acte, en prosa, de Manuel Rovira Serra. Romea, dia 24.
 Nora.—Drama en tres actes, en prosa, de Ibsen, traduït per Francisco Gomis. Granvia, dia 25.
 Tot es mal que mata.—Comedia en tres actes, en prosa, de Conrat Colomé. Novetats, dia 28.
 La conquesta del papá.—Sarsuela en un acte, vers de M. Figuerola Aldrofeu, música de Salvador Raurich Ferriol. Granvia, dia 30.

DESEMBRE

Lo que no vulgas per tu...—Comedia en un acte, en prosa, de Lluís Llibre. Novetats, dia 7.
 L' escorsó.—Drama en tres actes, en prosa, de Ignasi Iglesias. Granvia, dia 9.
 A casa l' alcalde.—Sainete en un acte, en prosa, de Emili Vilanova. Romea, de 12.
 Lo lliit de mort.—Monòlech en vers, de Francesch Torres. Societat Niu Catalá, dia 17.
 Las claus de Girona.—Drama en tres actes, en vers, de Frederich Soler. Romea, dia 18.
 La Hostalera de la Vall.—Drama ab un prólech y quatre actes, en prosa, de Joaquim Riera y Bertrán. Novetats, dia 19.
 ¡Qui li ha fet?—Parodia en un acte, vers de Joaquim

Montero, música arreglada per Barbat. Circo Barcelonés, dia 20

La Lola.—Parodia en un acte, vers de A. Guasch y F. Dalmases, música de G. menez. Novetats, dia 21.
 ¡A fregir moros!—Monòlech en vers, de Pere Colomer Fors. Girona.

La nit de Nadal.—Cuadro de costums en un acte, vers, de Joseph Cortiis y Vieta. Blanes, dia 24.

¡Puput!—Sainete en un acte, prosa, de Manuel Rovira Serra. Romea, dia 28.

La llanterna mágica.—Revista refundida en ua acte, vers, de C. Gumá, música de Gimenez. Granvia, dia 28.

¡¿...?!—Apropòsit extravagant en un acte, vers, de Joaquim Montero, música de varios. Granvia, dia 28.

L' Etoile de Paris.—Sarsuela en un acte, vers, de A. Ferrer y Codina, música de Bosch. Circo Barcelonés, dia 30.

Total de obras estrenadas 111.

Estrenadas á Barcelona 84, y á fora 27.

De las 84 de Barcelona, corresponden: al Romea 26; Novetats 19; Circo Español 7; Granvia 8; Circo Barcelonés 2; Tívoli 1; Eldorado 1; Alcázar Español 1 y Societats 19.

De las 27 estrenadas fora de Barcelona, corresponden: á S. Aldreu de Palomar 6; S. Martí de Provensals 4; Manresa 4; Badalona 3; S. Feliu de Guixols 2; Sitjes 2 y Mollet, Sans, Agramunt, Blanes Tarrassa y Girona, una á cada població.

Classificadas pel número de actes, donan lo següent resultat:

Obras en un acte, 85. En dos actes, 3. En tres ó més actos, 23.

A las obras en un acte corresponden 16-monòlechs y 1 diálech.

Del total de obras hi han 11 sarsuelas.

Lo número d' estrenos que han tingut lloch cada mes, son: Janer 10, Febrer 8, Mars 13, Abril 13, Maig 8, Juny 8, Juliol 1, Agost 4, Septiembre 7, Octubre 10, Noviembre 15, Deseembre 14.

Obras en vers 66; en prosa 45.

S' han estrenat 42 obras més que l' any anterior.

Aquest es l' estat del any que acaba de finir, segons noticias adquiridas per aquesta Redacció.

J. XIMENO PLANAS.

RESTOS DE UNA DIADA

—Arraplega, noy; l' any vinent tornarán á servir.

NOTA ARTISTICA

La tassa de te

EPÍGRAMAS

Cert comerciant un dia
va demanà al pagès Tinos
que si ensenyarli voldria
lo corral dels seus tocinos;
y l' home, cortès sens treva,
va dirli ab tò molt formal
al punt d' obrirli 'l corral:
—En aquí es á casa seva.

Un cotxe de morts passava
ab sis caballs, y un qu' anava,
pobre, estripat y descals,
tot compungit esclamava;
—Com més rics més animals

La noya de can Mirall,
més maca que 'ls serafins,
baixant lo men á als garrins
va caure escalas avall,
y com fosch era, als de dalt
cridava ab veu llastimera.
—¡Ay! baixeu la llumenera:
que no sé si m' he fet mal!

JOAN RIBAS PUIGVERT

Teatro Catalá

¡PUPUT!—Comedia en un acte, en prosa, de Manuel Rovira y Serra. Estrenada la nit del 28 del passat en lo Teatro Romea.

Sencil·lissim es l' assumpto que motiva aquesta obreta. Un vell estantís que pretent enamorar á una dona jove, y creyentse correspost, se convens de lo ridicul de sa pretenció per medi de una jugada de puput.

Los tipos que hi prenen part estant ben dibuixats á escepció del gomós francès, que de tal sols ne té la pronunciació que hi dongui l' actor, ja que lo modo d' expressarse es talment castellá.

La execució no passá de regular.

LA LLANTERNA MÁGICA.—Sarsuela en un acte y quatre cuadros, en vers, de C. Gumà, música del Mtre. Gimenez. Estrenada la nit del 28 en lo Teatro Granvia.

Encare que l' any passat s' estrená aquesta producció pot al present considerarse com á tal ja que ha sofert un cambi complert.

Son dos los cuadros nous que s' hi han introduhit y ha estat acertat lo festiu escriptor, quina gracia especial en sapiguer fer, es ben coneguda.

L' últim, particularment, es una sátira ben apropiada als successos de Melilla. Per aquest cuadro lo Mtre. Gimenez ha compost un número nou, que s' escolta ab gust.

III.... II!—Apropòsit estravagant sarsuela, en un acte y dos cuadros, en vers, de Joaquim Montero. Estrenat la nit del 28 en lo Teatro Granvia.

En elogi de aquesta obra podém assegurar que siguié la millor innocentada que aquest any s' estrená en nostres teatros.

Abundant en accidents cómicis y variats, es una bromada de bon género qu' entreté agradablement á la concurrència que celebra ab aplauso los divertits y extravagants números de que está formada.

La música no es nova pero está ben apropiada.

La execució molt bona, especialment per part de son autor que desempenya un tipo de francesa que no hi ha més que demanar.

L' ETOILE DE PARIS.—Sarsuela en un acte, en vers, de A. Ferrer y Codina, música del Mtre. Bosch. Estrenada la nit del 30 del passat en lo Teatro Circo Barcelonés.

Sigué ben rebut y foren celebradas casi todas las escenas que s' deserrrollan en un café cantant de nostra ciutat.

La música si be no molt inspirada, cumpleix be l' objecte.

La execució bona, especialment per part dels senyors Planas, Lopez, Codina y Tores.

L' ANIMA DE CANTI.—Parodia en un acte y dos cuadros, en vers, de Manuel Rovira Serra. Estrenada la tarde del 6 del corrent en lo Teatro Zorrilla, de Badalona.

Se parodia en aquesta obreta lo drama de Guimerá *L' ánima morta*. Las escenas estant ben portadas y las principals situacions son viu contrast de las més culminants del drama que va recordantse tot, ab continuas riallas. Los tipos estant elegantement transformats y la versificació tot ella en endecassilabs es bona.

La execució fou regular y digne de aplauso ja que segons noticias se posá en escena ab molt poca preparació.

Lo públich aplaudi diferentes vegadas y demaná ab insistencia á l' autor que s' presentá en escena.

J. X.

LA LLANTIA MARAVELLOSA.—Comedia de màgica en quatre actes, escrita en prosa y vers, per D. Conrat Colomer, estrenada la nit del 5 del actual en lo teatro Novelats.

Las obras de gran espectáculo y d' argument inverosímil, en las que lo rich vestuari, los cuadros de ball, y l' esplendor del decorat, son lo principal incentiu de son éxit, semola que d' algún temps ensá las hagin allunyat de las taulas pera fer puesto á las produccions serias, y aquestas, no sempre logran lo desitjat favor ni solen umplir dotsenas de vegadas las salas dels teatros, per la rahó de que bora part del públich ansia únicament riurer presenciant escenas mogudas y alegres cants. Per aquest motiu nos hem dolgut diferentes

vegades de que no 's reproduheixi la època de la sarsuela catalana que omplia de plé lo dit objecte, y per igual motiu es digne de aplauzo lo aumentar la llista de las comedias catalanas ab l'execució de obras de màgica, ja que també son de la categoria de las que millor fan passar la estona sense produhir encaparraments.

La Llantia maravellosa es un areglo del bonich cuento de Galland nomenat *Aladino* y que figura en sa obra *Las mil y una nits*.

Lo Sr. Colomer n' ha sabut treurer partit y l' ha fet abundar en situacions graciosament cómicas.

Però trobém á faltar en ella coros y música y en aquest sentit á la *Llantia* l' hi falta oli. Lo decorat y 'l vestuari, així com la part de maquinaria no reuneix los dots indispensables en representacions d' aquesta mena y si afegeim á tot aixó que 's nota la supressió de molts cuadros, se compendrà lo perquè no va aplaudir lo públich tot lo que hauria, á presentarse en altres condicions.

També hem de dir, que si no 'ns flaqueja la memoria, *La Llantia maravellosa* habia ja sigut representada uns 15 anys enrera en lo Tivoli.

No obstant y lo dit, fou lo Sr. Colomer cridat á las taulas y que la música va agradar, en especial lo coro del acte segon.

La representació va estar ajustada.

J. BRÚ.

ACTRIU ESPANYOLA

Julia Cirera

DESÉ PETIT CONCURS

(BASES PUBLICADAS EN LO NUMERO 98.)

LLISTA DE COMPOSICIONS REBUDAS

1, Sempre bella.—2, ¡Tardó!—3, Tirant la xarxa.—4, Meshada.—5, ¡Ay qu' era bella!—6, La perfecció humana.—7, Mitjdia.—8, Casus belli.—9, La Espigolera.—10, Brisa marina.—11, Ciencia ignota.—12, Lo poder del cor.—13, El fossar.—14, Mort y Vida.—15, Anyorament.—16, La barqueta.—17, Idili.—18, Professió de fé.—19, Ramon Berenguer.—20, Canssoneta de Abril.

Entre las composicions n' hi han algunas firmadas ab inicial, pseudónim ó anónimas. Avisém als respectius autors que de conformitat ab la base tercera se serveixin enviar sos noms ja que del contrari deuen quedar fora concurs.

Hi ha temps pera l' envio de composicions fins al pròxim dimars dia 16.

LA REDACCIÓ.

Una dona així perjudica l' exit de una obra. ¡Com que distreu als espectadors!...

1894

Veusaquí un any, aquest, d' una estructura numérica que no 'ns ha de fer mica de goig, segons mos càlculs matemàtics.

Mirembo:

Lo número 1, que va al devant, porta guerra; porque ja diu l' adagi: *Número hù, soldat segù*. De manera que, de bon principi, ja tenim l' any *armat* á punt de fer pinyas ab tots los moros autèntichs y de cuyna que 's presentin.

Segueix un 8 (una carbassa) y un 9; y com ja sabém de sobras que no serveixen per ré 'ls vuits y nous y las cartas que no lligan, tindrem los mitjos del any ben inútils. D' aquí prové que d' ensá que regeixen los mils vuytcents norantas, aném tant malament.

Acaba ab un 4, qu' es lo número més ordinari de l' aritmética. Per acabarho d' arreglar, segons opinió de un bolsista sense bossa, lo número 4 col·locat al cap-de-vall d' aquest any, denota que 'ls negocis no anirán cap per avall; lo que vol dir que 'ls negocis no anirán pas bé.

Y precisament aquest malehit 4 de la cúa ha de resultar sempre, combineuho com volguéu. La prova: sumadas las xifras del any 1894 donan un total de 22 que sumats fan 4; doblantlas, fan 3788; y sumats aquets números fan 26, que sumats aixis mateix donan per resultat 8, ó siga, dos 4. Es dir; no podém eixir de *quatres*, porque fins quatre son los números que l' any componen.

Y aixó es tan cert com 2 y 2 fan 4, per més pega.

¡Si qu' estém ben guarnits!

J. BARBANY.

CARTA DE MADRID

La nota més relevant y més nacional de fi d' any es la obra del conspicuo dramaturg D. Joseph Echegaray. Tal es *A la orilla del mar*, drama en tres actes y un epílech estrenat en *La Comedia*.

Los admiradors de las grans ideas morals y los aficionats als dogmas filosófichs y socials de la escola de Echegaray, esperavan ab fruició l' estreno d' aquesta última producció dramática, pero lo nou drama no portá aquesta vegada la missió de resoldre cap problema social. Las borrascosas evolucions psíquicas d' una donzella espiritual y romántica, ribetejada de fanatisme religiós, forman lo rus de l' acció, posant tant sols de manifest un assumpte individual qual es l' arrebató d' una passió violentíssima.

Com figuras decorativas auxiliars de l' argument, hi figuren sis personatjes supernumeraris, que tenen lo

defecte de no esser fills de l'argument, ni essencials pera son desenrotlló.

Los personatjes principals, resultan poch humans y no sembla sinó que Echegaray hagi sofert un efecte d'atavisme donant un pas enrera y recullint aquells motllos vells que ab aplauso general havia abandonat en la última etapa.

Lo nou drama, fou rebut ab una fredó glacial per lo nombrós públich que omplia l teatre, l' autor no fou cridat á la escena al final de l' obra y la premsa local, estimá com un fracás la primera representació. Però no 's cregui l lector que á pesar d' aquestas manifestacions públi cas, siga una obra despreciable, puig á pesar de sos defectes, las bellasas que atresora farien la reputació d' un autor. La obra no ha agradat á la turba multa perque l' autor ha sacrificat á la veritat los efectes de quincalleria y tant es així que tots los actes acaban sense cap preparatiu de bulto. Las malas impresions del primer día s' han desvanescut en las posteriors representacions, majorment, cuan lo públich s' ha convenut de que se li donava or de lley en lloch de llautó bruyit y quant ha pogut apreciar més sossogadament ab l' escarpell de l' análsis, que 'ls errors d' Echegaray son fills d' una inteligencia privilegiada y que sas obras quant no tenen la sort d' afalagar al sentiment, basta sa plenitut de llum, y sa abundancia de bálsam celestial, pera deixar consolada la inteligencia.

A. B.

GANAS D' ENRAHONAR

—¡Vaja no diguin! Aquest any no 'n fa de tret.

BADALONA.—Diumenge, en lo café del Centro se posa en escena lo drama *Tal farás tal trobarás* y la pessa *Tal hi va qui no s' ho creu*. Lo desempenyo fou pobre.

En la funció en que s' estrená la parodia quina ressenya vá en altre lloch, se representá avans la obra parodiada *L' ànima morta*.

J. C.

TARRAGONA.—En lo teatre del Ateneo hi actua una companyia de aficionats, que han posat en escena

aqueixa ultima setmana, las divertidas comedias *De Nadal á Sant Esteve*, *Tel hi va qui no s' ho creu* y lo monòlech *Tres micus*, essent tots los actors bastant aplaudits especialment la Sra. Cuffi y lo Sr. Carrasco.

En lo Principal ha debutat una companyia de declamació castellana bastant fluixeta.

Lo dia de Nadal se inaugurá en la societat El Renaiement, un elegant y artístich teatre. Se posá en escena la divertida comedia *Las Carbassas de Montroig* distingintshi tots los actors especialment lo Sr. Roig.

Entre las darreras funcions donadas hi figuran *Las Carolinas* y *Cap y Cua*.

R. F.

GRANOLIERS.—L' últim diumenge del any, tarde, posá en escena, la companyia que ab tant acert dirigeix lo reputat primer actor y director don Alfons Lloach, en lo espayós teatre de La Union Liberal, la divertidissima comedia en 3 actes *La monja enterrada en vida*, original del festiu autor dramátich don Jaume Piquet.

La obra fou presentada ab tota propietat.

Los actors se esmeraren especialment lo senyor Lloach (Joan) en lo paper de Crispis.

Finalisá la funció ab la bonica pessa *Com sucseheix moltes vegadas*.

Per la nit se representá un melodrama castellá distingintse en sos respectius papers la Sta. Lloach y los Srs. Lloach (A. y J.) Masip y Huguet.

C.

MANRESA.—Diumenge 31 del passat se posá en escena en lo Ateneo Obrero Manresano, la bonica producció *La Vocació* obtenint molts aplausos per lo acertat desempenyo que hi donaren la Sta. Galceran, Sra. Sanz, Srs. Puigercós, Vicens, Ponsa, Plane'ls y Batlle.

Acabá la funció ab la bonica pessa *Mátalas callandu* que agradá molt.

V. A.

SANT MARTI DE PROVENSAIS.—En la societat Fomento Martinense se posá en escena lo dissapte últim lo drama *La pena de mort*.

Son desempenyo per part de la Sra. Alentorn y Sta. Oliva no deixá res que desitjar; los Srs. Socias, Serra, Mans, Laborda y Segón interpretaren molt be sos respectius papers, sobretot lo Sr. Socias y al Sr. Barril qui representá de manera acabada la part de Albert.

Per final de festa se representá lo sainete *L' ase del hortolá* dirigit per lo Sr. Barril, essent ben secundat per tots cuants hi prengueren part.

B. S.

VILANOVA Y GELTRÚ.—Fa algunas festas qu' actua en lo Teatro Principal d' aquesta vila una regular companyia dramática, baix la direcció de don Emili Arolas y de la que forman part las Sras. Juani y Cufi. Fins avuy sols ha representat una obra catalana, *La Bruixa*, que 's posá en escena lo diumenge 24 del passat, obtenint un acertat desempenyo y mantenint viu l' interés del públich fins al final del darrer acte.

La concurrencia no fou molt numerosa; mes comparantla á la de dias anteriors, fou major.

P. G.

EPIGRAMAS.

—Tócala, amich Campamá:

Que tal te ha probat Nadal?

—Poch més ó menos igual

que tots los qu' hi vist passá.

—Y del bitllet de la Paca

que me 'n dius; ¿haveu tret ré?

—Alguna cosa...

—¿Si? qué?

—Los dinés de la butxaca.

FRANCESC COMAS POT

Estimarte vull, ma aymia
en mitg de 'l espay del mar;
tu en mos brassos recolsada,
jo en brassos del huracá

Tenint onas per alfombra
y per nort l' inmensitat,
per sostre la nuvolada,
per trono la tempestat.

JOSEPH ROIG CORDOMI.

Va contarme un cop a mare
que 'ls homes eran ninots;
desde allavors sempre hi jugo
y trech bon partit de tots.

TEATROS LOCALS

COM á fet d' encàrrech ha vingut que durant alguns dies deixés de molestar l' atenció de mos lectors. La falta no haurá sigut molt grossa ja que las novetats de la quinsena han sigut pocas y aquestas poden veurers en la corresponent secció de Teatro Catalá. Passat d' ellas sols nos queda dir que al Romea ha continuat obtenint éxit creixent lo drama de Soler *Las claus de Girona*. Al Novetats ha fet lo gasto la mágica *La llántia maravellosa*. Dimecres al Eldorado se doná la 100 representació de *El duo de la Africana*. A la Granvia, s' ha reproduhit sovint *La llanterna mágica*. Al Circo Barcelonés la sarsuela catalana ha sigut atesa ab honra y profit dels simpátichs artistes que hi actuan. Y en los teatros Tivoli, Circo Español y Alcazar Español han fet també per sa part tot quant podia pera secundar los desitjos del públich, que durant las festas ha invadit aquets locals de una manera, que si durava tot l' any, fora realisar lo somni dau-rat de totas las empresas.

LABRUGUERA.

NOVAS

Ab lo número present se reparteixen las planas 41 á 48 de la comedia *Los aucellets*. En lo número vinent acabarà lo según acte y comensará lo tercer.

Probablement de las moltas obras que tenim en preparació pera dar en lo folletí, las que seguirán primer serán *La mosca al nas*, comedia en un acte, de Frederich Soler y *La flor de la montanya*, comedia en tres actes, en vers, de D. Ramon Bordas (agotada).

—Próximament al Novetats s' estrenará lo drama en cinch actes *L' àliga negra*, original de D. Manuel Rovira Serra.

—Recomaném als aficionats á adquirir obras dramáticas l' anunci de la segona plana de las cubiertas d' aquest número.

—Segons se diu, durant la próxima campanya teatral, la companyia dramática italiana que dirigeix lo genial artista Novelli, posará en escena la tragedia de Guimerá, denominada: *L' ànima morta*.

—Lo celebrat compositor D. Enrich Morera, está escribint uns quants números de música pera la tragedia de D. Angel Guimerá, intitulada *Jesús*, que s' estrenará la próxima Quaresma, en lo teatro de Novetats.

—Está en prempsa lo drama trágich de gran éxit, *L' Escorsó*, original de nostre company de redacció D. Ignasi Iglesias.

—A Toledo se ha estrenat ab notable éxit lo drama *La Dolores*.

—A Alemania s' adjudica cada tres anys un premi de 3000 marks en recort del poeta Schiller pera premiar la millor obra dramática que s' estreni en aquell país.

Formavan lo Jurat d' aquest any, nou individuos designats segons costum entre las principals eminencias literarias del país, las que otorgaren la distinció á Lluís Fulda per son drama *Lo talisman*.

L' emperador Guillem, s' ha oposat rodonament á dit fallo, sorprenent encara més lo no volguer explicar lo motiu que l' ha impulsat á tal resolució.

—Lo dia 7, un incendi s' apoderá del magatsém del decorat del Teatro de la Opera de París causant perjudicis de consideració.

Han sigut destruhidas las decoracións de més de 38 óperas. Se calculan las pérduas en un milló de francs.

No serán suspesas las representacions ja que en lo teatro estant montadas las decoracións suficientes pera continuar fins á fi de temporada.

—S' ha posat ja á la venda lo tomo *Fantasias Vulgares*, colecció de articles de Lluís Millá, precedits d' un prólech de Emili Vilanova.

Se ven al preu de 2 pessetas en tots los llocs de costum, aixís com també en nostra Administració, ahont com á centro general deuen dirijir sas demandas los Srs. corresponsals.

Los Srs. suscriptors que 'l desitjin poden dar avis al repartidor.

A Bruselas crida l' atenció un nou establiment anomenat *Café de la Mort*.

Ofereix la particularitat que las pinturas que adornan la paret, representan escenas de mort, los vasos son cranis humans, las taulas tumbuls, los camarers van vestits d' enterra-morts, etc., etc.

Pero la particularitat principal, segons notícies, es que la pensada ha sigut tant ben retuda que... no hi va ningú.

—Ab lo títol de *L' arribada de 'n Comellas* han acabat una comèdia en dos actes los aplaudits autors Dal-mases y Guasch.

—Ha comensat a publicarse a Tarrassa un nou setmanari ab lo nom de *L' esparcer*.

Los que desitjin adquirirlo poden dirigir-se a nostra Administració.

CUL DE SACH

Damunt la tomba d' un poeta estant improvisantse discursos tots a quin més llarch y més pesat.

Un nou orador pren la paraula y diu:

—[Era un geni, y ab ell morí la inspiració!

—Ja 's coneix,—exclamá un qu' estava badallant.

Com la lava que devalla
Costa avall desde 'l volcá
Vers la mar que silenciosa
L' está esperant,

Es la llàgrima que escapa
Dels ulls del ser desgraciát
Cuan l' amor son cor trasforma
En fer volcá.

Pues com ella rodant baixa,
Com ella crema al passar,
Y com ella tot ho arrassa.
Y para al mar.

JOSEPH ESCACHS Y VIVET

AVISOS

Haventse procedit a un nou tiratge del número dedicat a la dona catalana pot continuar adquirintse al mateix preu de 15 céntims.

Fins al 20 del corrent tots los que se suscriguin tindrán obció a las ventatjas per aquest motiu anunciadas. A mes del exemplar del número extraordinari últimament publicat, se 'ls regalarán los cinch folletins ó sian cuarenta planas que portém publicadas de la comèdia *Los aucellets*. Y rebrán aquesta obra encuadernada sense haver de abonar res, ni per aquest treball ni per las cubertas de la comèdia; tal com es costúm ferho als suscriptors de dintre ciutat ab totes las comedias que publiquem.

Los de fora ciutat podrán disposar dels cinch folletins publicats.

Los que desitjin adquirir alguna colecció del periódich desde 'l número 1 fins al present, ne quedan molt pocas y 's cedeixen al preu de deu pessetas, sens encuadernar.

Al qui li convingui sols lo según any de publicació pot adquirirlo per cinch pessetas. Lo primer any solt val set pessetas.

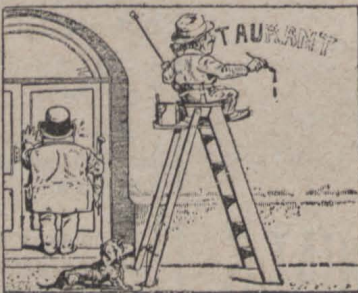
Si alguns de aquets tomos se desitja encuadernat elegantment, a lo bibliófil, aumenta de tres pessetas.

Las obras de folletí van per separat. La colecció total val set pessetas ó sia la meytat de preu.

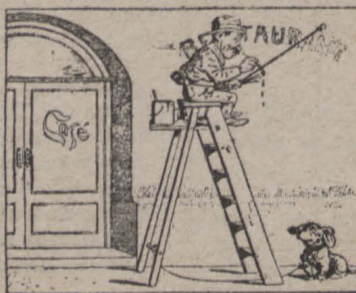
Lo que s' avisa pera 'ls que desitjin aprofitar aquesta oportunitat ja que s' están acabant y després serán molt buscadas.

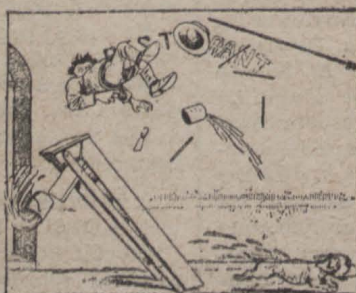
—Quedat aquí... Rubistein.

—Jo ja vinch.

—Fuig d' aquí!...

!!!Cataplúm!!!

ENIGMAS

TARGETAS

LLEÓ CELS

TAUS.

Formar lo títol de una comèdia catalana.

ARMANDO DE DORDA.

ANA GAT RUL

ORS.

Formar lo títol de una aplaudida comèdia.

B. RUJAGA.

GEROGLIFICH

× NA

NEI

LA LA I TI

RON RON

BEFUR.

Las solucions en lo número próxim.

Solucions als números 99 y 100

XARADA.—Pa-qui-ta.
TARGETA.—Cid, Mico, Serra, Bailén, Nau, Sal.
GEROGLIFICH.—Loor al número dedicat a las donas.

Correspondencia

Per aquesta vegada ja dispensaran tinguem de concretar aquestes seccions, ja que d' altre modo nos hauria ocupat molt espai.

Queda admes original dels srs. Joseph Escachs y Vivet, Ramon Martori, Ma uel Puiggras, Prosper Gondara, Enrich Bayona, B. Segala, Sebastia Baill, Un cau, B. Noy de la mare, E. Maghri. Un habitant del sol, Joan Ribas Puigvert, J. Aquim M. Mont, Joseph Alemany Borrás, M. P. Castells, Jeh del l' Hostia, Lluís Millà, R. Casals y August Ribas.

Los que no s' anomenan no s' admeten per diferents motius.

Imp. Alsina y Clós, Muntaner, 10.